

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se
li.bb@regeringskansliet.se

Remiss om Uppdrag att föreslå lättnader på byggkraven för studentbostäder

Er beteckning: LI2024/00994

Länsstyrelsens remissyttrande

Länsstyrelsen ser positivt på författningsförslaget, att föreslå lättnader i vissa krav för att minska kostnaderna vid byggande av studentbostäder och möjliggöra ett ökat och mer differentierat byggande. Länsstyrelsen delar Boverkets uppfattning att regellättnaderna ger en ökad flexibilitet och möjlighet till fler alternativa utformningar av bostäder, samt möjliggör för fler studentbostäder på en given byggrätt. Särskilt underlättar förslaget vid ombyggnation av befintliga byggnader med annan användning till studentbostäder, då det kan leda till lägre kostnader.

Synpunkter på remissen

Länsstyrelsen vill betona att det behöver säkerställas att författningsförslaget ligger i linje med de nationella målen som antagits för bland annat funktionshinderspolitiken och miljömålet god bebyggd miljö. Därför vill Länsstyrelsen lämna följande synpunkter på Boverkets slutrapport "Uppdrag att föreslå lättnader på byggkraven för studentbostäder".

Påverkan på bostadsmarknaden

Länsstyrelsen ser positivt på förslaget att möta det ökande behovet av studentbostäder och minska de hinder som kan göra det svårt att bygga dessa snabbt och kostnadseffektivt. I bostadsmarknadsenkäten för 2023 så uppger dock ingen kommun i Örebro län ett underskott på studentbostäder.

Länsstyrelsen noterar att föreslagna lättnader, såsom ändrade krav på tillgänglighet, skulle kunna leda till att fler studentbostäder byggs på kortare tid och till rimligare kostnader. Det skulle kunna bidra till att lösa den akuta bostadsbristen som många studenter upplever, särskilt i storstadsregioner och studenttäta städer. Studenters tillgång till boende är en förutsättning för att kunna bedriva högre studier och en grundläggande mänsklig rättighet. Länsstyrelsen betonar att fler boendeformer som ger studenterna möjlighet att välja bostad utifrån individuella behov och ekonomiska situation och bakgrund behövs. En viktig aspekt av rätten till bostad är även tillgången till ett tryggt och hälsosamt boende. Om kraven på tillgänglighet och buller lättas, kan studenternas boendestandard försämrats, vilket kan påverka deras hälsa och välbefinnande.

Länsstyrelsen vill även betona att lättnader på byggkraven medför risk att nya studentbostäder inte håller samma kvalitet som andra bostäder. Detta kan leda till problem på längre sikt, med boenden som har kortare livslängd eller kräver dyra renoweringar tidigare än förväntat för att möta en förändrad efterfrågan. Det kan även skapa en ojämlig uppdelning på bostadsmarknaden och segregation, där studenter bor i enklare, mindre attraktiva områden eller byggnader.

Trafikbullerförordningen

I rapporten föreslås vissa ändringar i trafikbullerförordningen för att ge möjlighet till mer flexibla och differentierade bostäder avseende planlösningar. Det förslaget berör inte bara studentbostäder utan bostäder generellt. Länsstyrelsen avstyrker förslaget mot bakgrund av att Boverket inte presenterar några konkreta förändringar av trafikbullerförordningen och inte heller har gjort någon utredning som klarlägger förslagets hälsomässiga konsekvenser.

Tillgänglighet

Länsstyrelsen anser att det behöver bevakas att det nationella målet för funktionshinderspolitiken, som utgår från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, uppfylls. Särskilt kan det behövas bevakas i vilken grad universell utformning uppfylls. Genom universell utformning skapas förutsättningar för jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet när fler kan inkluderas och vara delaktiga.

En risk med förslaget är att flexibiliteten för hur byggnader kan används och att genomföra anpassningar i efterhand leder till ökade kostnader.

Länsstyrelsen tycker även att det är viktigt att säkerställa att alla studenter oavsett funktionsnedsättning kan bo i sin lägenhet, där ljusinsläpp och ljudisolering inte påverkar studentens studiero och tillvaro. Studenter med funktionsnedsättning ska ha rätt att känna sig välkomna och få studiero precis som alla andra studenter.

Länsstyrelsen ställer sig också undrande till hur hyresvärdar kan säkerställa att de lägenheterna som öronmärks som tillgängliga blir uthyrda till rätt målgrupp. Vi ser också svårigheter att reglera utbudet av öronmärkta studentlägenheter utan att riskera att lägenheter står tomma.

Barnkonventionen

FN:s Barnkonvention är svensk lag. Barn har enligt artikel 27 rätt till den levnadsstandard som krävs för barnets fysiska, psykiska, andliga, moraliska och sociala utveckling. Den svenska staten ska vidta lämpliga åtgärder för att bistå föräldrar och andra som är ansvariga för barnet att genomföra denna rätt. Staten ska vara behjälplig vid behov att tillhandahålla materiellt bistånd och stödprogram, särskilt i fråga om mat, kläder och bostad. I fråga om bostad är det därför viktigt att säkerställa att studenter med barn har rätt till en tillgänglig bostad.

Länsstyrelsen saknar en analys kring vilka konsekvenser förslagen kan få för barn, till exempel studenter som är föräldrar och/eller vårdnadshavare, och en prövning av barnets bästa. Det är därför svårt att bedöma huruvida förslagen stämmer överens med barns rättigheter enligt barnkonventionen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Lena Rådström Baastad med handläggare Daniel Axelström som föredragande. I den slutliga handläggningen har även samordnare inom funktionshinderpolitiken Aida Baxholm, samhällsplanerare Emily Folkö och Aila Kollenhag samt enhetschef Jonas Jansson medverkat.